

סדר המשניות בפרק ג

משניות ו-ז

אין נמנין על הבהמה לכתחלה ביום טוב אבל נמנין עליה מערב יום טוב ושוחטין ומחלקין ביניהן.
ר' יהודה אומר שוקל אדם בשר כנגד הכלי או כנגד הקופיץ וחכמים אומרים אין משגיחין בכף מאזנים כל עיקר.
אין משחיזין את הסכין ביום טוב אבל משיאה על גבי חברתה.
לא יאמר אדם לטבח שקול לי בדינר בשר אבל שוחט ומחלקים ביניהם.

זכ"ק:

מתני' אין משחיזין את הסכין ביי"ט. איכא למידק היאך שנו הא דהשחזה גבי אין נמנין וחלק בין אין נמנין ובין לא יאמר אדם לטבח שהן בענין אחד בחלוקת הבהמה ושנה באמצע אין משחיזין את הסכין, ונ"ל דלפי שאמר חבורה אחת שבאו למנות על הבהמה שאסור להם לפסוק דמים שנה גם כן שאם באו לשחטה שלא ישחיזו את הסכין במשחזת ואח"כ שנה במי שיקח מן הטבח מה שמתר לו ומה שאסור לו.

נב"ק:

...והרשב"א תירץ דכיון דאיירי בענייני בשר איירי נמי אם בא לשוחטה שלא ישחיזנה. ומורי נר"ו כתב דלפירוש זה נפרש מתניתין כך:

אין נמנין על הבהמה כו' כלומר חבורה שרצו ליקח בהמה שלמה מהטבח לא יפסקו דמים אבל נמנין עליה מערב יום טוב ושוחטין ומחלקין אותה בני החבורה ביניהם. ואחר כך ביאר כיצד מחלקין אותה ביניהם והתיר ר' יהודה לשקול בשר כנגד הכלי וחכמים אסרו. ועדיין לא הזכיר כלל כיצד יחלק הטבח הבשר אחר שחיטה והשלים דין החבורה שלקחו הבהמה ואסר להם להשחיז הסכין לצורך שחיטה. ואחר כך הזכיר דין לוקח בשר כיצד יאמר לטבח עד כאן לשונו.

והרב נר"ו חזר והקשה דהיאך סדר התנא דין חלוקת הבהמה במשקל בני חבורה אחת ואחר כך סדר שלא ישחיזו הסכין לצורך שחיטה והלא ודאי משקל הבשר אחר שחיטה הוא. ואף על פי שיש לומר שקשר הענין הביאו לזה שלפי שאמר אבל נמנין ושוחטין ומחלקין ביניהם ביאר כיצד מחלקין. אפילו הכי אינו נכון שהיה לו לומר אבל נמנין עליה מערב יום טוב ואין משחיזין את הסכין ביום טוב אבל משיאה על גבי חברתה ושוחטין ומחלקין ור' יהודה אומר שוקל אדם בשר כו' עד סוף פרקין.

וכתב מורי נר"ו דנראין דברי רש"י שפירש שוקל אדם בשר טבח המוכר בשר במשקל. והא דר' יהודה לא קאי ארישא דנמנין על הבהמה אלא מילתא באפי נפשה היא לומר כיצד ישקול הטבח הבשר. ומורי נר"ו פירש דסדר המשנה כך:

בתחלה סדר איסורין דשייכי בלוקח ומוכר אין נמנין על הבהמה כו'. אחר כך איסור דשייך במוכר בלחוד אין משגיחין בכף מאזנים. אין משחיזין את הסכין כלומר הטבח שמחודד הסכין בחול לחלק ולחתוך הבשר לחלקין אינו רשאי להשחיזה ביום טוב אלא משיאה. אחר כך סידר איסור דשייך בלוקח בלחוד לא יאמר אדם שקול לי בשר בדינר וכן עד סוף הפרק הכל דיני הלוקח.

ז' אילל בריה דרב איקא:

גומות

שמעתא

שפחות

תנאי (מתניתין)

שפוד

שמעתא

רב מלכיו:

גבינה

תנאי (מתניתין)

אפר מקלה

שמעתא

בלורית

תנאי (מתניתא)

רב מלכיא:

ע"פ הפירוש הראשון בתוס'.

ז' אילל:

גומות

שמעתא

אפר מקלה

שמעתא

שפוד

שמעתא

רב מלכיו:

גבינה

תנאי (מתניתין)

שפחות

תנאי (מתניתין)

בלורית

תנאי (מתניתא)

רב מלכיא: